

ЛЬВІВ: МІСТО – СУСПІЛЬСТВО – КУЛЬТУРА

Дослідницький і видавничий проект

1. Історія проекту

Дослідницький і видавничий проект «Львів: місто — суспільство — культура» був започаткований у 1992 р. істориками Львівського державного (нині національного) університету імені Івана Франка й Вищої педагогічної школи (нині Педагогічного університету) імені Комісії національної освіти у Кракові. Згідно з домовленістю, що два роки — почергово у Львові та Кракові — відбуваються конференції, а згодом виголошені на них доповіді виходять друком у збірниках наукових статей. Зважаючи на багатокультурну історію Львова, ці заходи традиційно користуються увагою дослідників і громадськості, почесним патронатом дипломатичних представництв і місцевих органів влади.

З точки зору змістової наповненості й методологічних підходів, тематична спрямованість конференцій пройшла декілька етапів. Перші конференції супроводжувалися емоційним піднесенням, адже після кількох десятиліть ізоляції, творення взаємних (частіше негативних) стереотипів і функціонування мононаціональних версій історії, українські й польські історики отримали змогу вести вільну наукову дискусію. Проте тоді коло фахівців з історії Львова було вузьким, тому більшість матеріалів стосувалися ширшого галицького контексту й лише ілюструвалися прикладами з історії Львова.

На 2002 рік, з перспективи десятилітнього досвіду, з'явилося перше розуміння необхідності змін. Так виникла ідея тематичного спрямування майбутніх конференцій. Перша тематична конференція «Львів — Краків: діалог міст в історичній ретроспективі» відбулася у Львові в 2002 р. Щоправда, тоді організаторам не вдалося вповні реалізувати всі задуми: на перебігу конференції позначилася тогочасна методологічна наївність, можливо й передчасність розгляду деяких декларованих питань. Через очікування нових досліджень на п'ять років затягнулася й публікація поконференційного тому.

Однак надалі організатори конференцій дотримувалися їх тематичного спрямування. Наступні конференції мали підзаголовки: «Люди Львова» (Краків, 2004), «Органи влади, урядники, інституції» (Краків, 2008), «Конфесійні громади Львова: поряд чи/і разом» (Львів, 2010), «Повсякденне життя міста» (Краків, 2012). Дещо ширший характер мала конференція у Львові 2006 року, яка співпала з відзначенням 750-річчя Львова і задумувалась як масштабний науковий захід, що мав дати відповіді на ключові питання з історії Львова — про співвідношення національних історій у культурній і політичній традиції міста, про його суспільні завдання й повсякденні реалії, про культурну унікальність і типовість міста, виходячи з центральноєвропейської перспективи. Матеріали цієї конференції видані у двох книгах.

На сьогодні відбулося дев'ять конференцій (остання у Кракові 2012 р.) та вийшли у світ вісім томів збірників наукових статей. Матеріали конференцій друкуються українською та польською мовами. Всього у виданих томах опубліковано 285 статей, у тому числі 145 українських і 137 польських авторів. У різні часи в конференції також брали участь теж дослідники з Німеччини, США та Росії, утім їх участь була нечисельною та базувалася на приватних контактах.